

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 21/10594-18
Saksbehandler Kåre Kristiansen

Farsund kommune - reguleringsplan Spindsodden - innsigelse

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesutvalget	27.08.2024	123/24

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 27.08.2024 sak 123/24

Møtebehandling

Representanten Alf Erik Andersen (FrP) fremmet følgende forslag på vegne av FrP, H, Sp og KrF:

Nytt pkt 1.

Fylkesutvalget trekker innsigelsen til reguleringsplan for Spindsodden. Fylkesutvalget vil likevel peke på at det i den videre planprosessen legges vekt på trafikksikkerhet i krysset mellom fylkesveien og adkomsten til boligområdet.

Stryke pkt 3.

Votering

Det ble foretatt punktvis votering.

Fylkeskommunedirektørens forslag punkt 1 fikk 5 mot 10 stemmer og falt (Ap, SV, V).

Fylkeskommunedirektørens forslag punkt 2 ble enstemmig vedtatt.

Fylkeskommunedirektørens forslag punkt 3 fikk 5 mot 10 stemmer og falt (Ap, SV, V).

Forslaget fra H, FrP, KrF, Sp fikk 10 mot 5 stemmer og ble vedtatt (Ap, SV, V).

Fylkesutvalget - vedtak

1. Fylkesutvalget trekker innsigelsen til reguleringsplan for Spindsodden. Fylkesutvalget vil likevel peke på at det i den videre planprosessen legges vekt på trafikksikkerhet i krysset mellom fylkesveien og adkomsten til boligområdet.
2. Fylkesutvalget frafaller innsigelsen til reguleringsplan Spindsodden på følgende punkt:
 - a. Planforslaget har ikke tilstrekkelig utredet løsninger som ivaretar hensynet til sikker vei til skole og fritidsaktiviteter for barn og unge.

Farsund kommune - reguleringsplan Spindsodden - trekking av innsigelse

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

2. Fylkesutvalget opprettholder innsigelse til reguleringsplan Spindsodden på følgende punkter:
 - Planforslaget har ikke tilstrekkelig gode løsninger som ivaretar trafikksikkerheten i krysset mellom fylkesveien og adkomstveien til boligområdet for biler og myke trafikanter.
 - Planforslagets frisktsoner må være i samsvar med gjeldende fartsgrense.
3. Fylkesutvalget frafaller innsigelsen til reguleringsplan Spindsodden på følgende punkt:
 - a. Planforslaget har ikke tilstrekkelig utredet løsninger som ivaretar hensynet til sikker vei til skole og fritidsaktiviteter for barn og unge.
4. Fylkeskommunen gir en sterk faglig anbefaling om ikke å gå videre med planleggingen av boligområdet så lenge det ikke finnes trafikksikre og realistiske løsninger for barn, unge og andre myke trafikanter.

Vedlegg

NotatTrafikksikkerhet fv 43 rev 29.4.2024

521163-RegplanA0_2024-04-30

Bestemmelser Spindsodden rev 13.5.2024

Mulighetsstudie_Nordsund_bru

Sammendrag

Fylkeskommunen har tidligere fremmet innsigelse til reguleringsplan for Spindsodden på grunn av manglende trafikk sikker kryssløsning og hensynet til trafikk sikkerhet for barn og unge. Farsund kommune har justert planforslaget og utarbeidet et trafikk sikkerhetsnotat.

Trafikk sikkerhet skal prioriteres høyt ved planlegging av nye boligområder. Fylkeskommunedirektøren vurderer at nytt planforslag ikke ivaretar trafikk sikkerheten i tilstrekkelig grad. Fylkeskommunedirektøren anbefaler derfor at innsigelse opprettholdes.

Saksopplysninger

Fylkeskommunen har tidligere fremmet innsigelse til reguleringsplan for Spindsodden på grunn av manglende trafikk sikker kryssløsning og hensynet til trafikk sikkerhet for barn og unge.

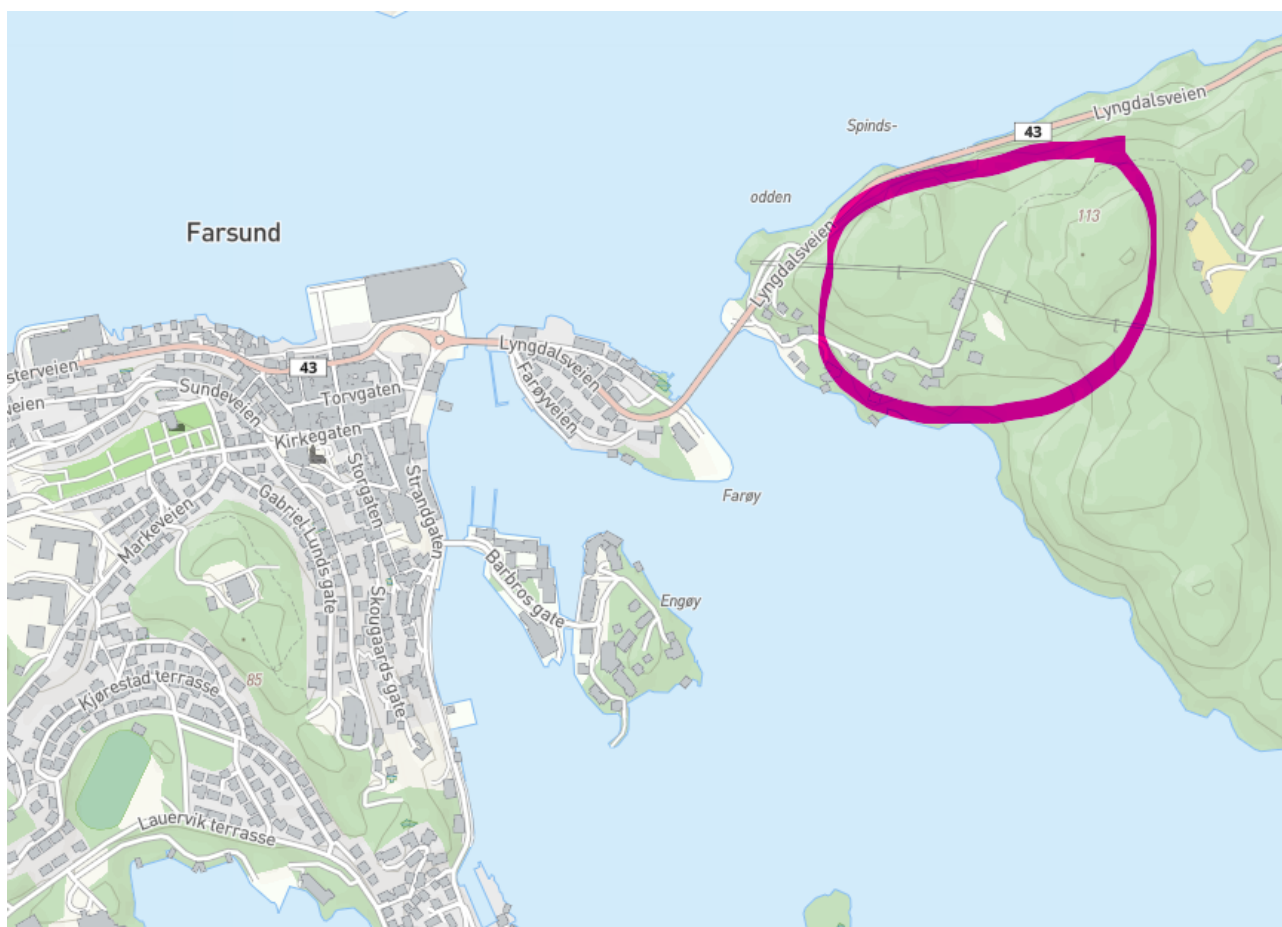
Farsund kommunen har sendt over justert forslag til reguleringsplan sammen med oppdatert trafikk sikkerhetsnotat. Fylkesutvalget skal nå ta stilling til om planen i tilstrekkelig grad ivaretar hensynet til trafikk sikkerheten slik at innsigelsen kan trekkes.

Hovedtrekk i planen

Formålet med planen er å legge til rette for nytt boligområde nær Farsund sentrum. Dette er i hovedsak i tråd med kommuneplanen og innenfor område B5 som er avsatt til boligformål.

Planområdet inneholder 50 tomter hvorav 15 allerede er bebyggt.

Hovedadkomst til området skal gå via planlagt ny vei (SKV2) som skal kobles til fylkesveien, som via Nordsundbrua går videre inn til byen.

Figur 1 Kart over Farsund. Spindsodden med omtrentlig planområdet i rød sirkel.

Sakens historie

April 2019

Farsund kommune sendte et første planforslag på høring i april 2019. Etter høringen ble planforslaget bearbeidet på flere punkter.

Mars 2021

Farsund kommune sendte ut nytt forslag til reguleringsplan for Spindsodden på høring og offentlig ettersyn.

Mai 2021

På grunn av kort tidsfrist fremmet fylkeskommunedirektøren administrativ innsigelse til planen på følgende punkter:

- Planforslaget har ikke tilstrekkelig utredet løsninger som ivaretar trafikksikkerheten i krysset mellom fylkesveien og adkomstveien til boligområdet for biler og myke trafikanter.
- Planforslaget har ikke tilstrekkelig utredet løsninger som ivaretar hensynet til sikker vei til skole og fritidsaktiviteter for barn og unge.
- Planforslagets frisktsoner må være i samsvar med gjeldende fartsgrense.

Juni 2021

Høringsuttalen med innsigelsen ble behandlet i fylkesutvalget 8. juni 2021 FU-sak 84/21, som utsatte saken for befaring.

Befaring med befaringsutvalget, kommune og tiltakshaver ble gjennomført 29. juni.

Høringsuttalen med innsigelse og befaringsrapporten ble behandlet i fylkesutvalget 6. juli.

Fylkesutvalget vedtok å utsette saken for å gi kommunen mulighet til å utrede og justere planen.

2023

Kommunen fikk godkjent nedsettelse av fartsgrensen på fylkesvei 43 til 60 km/t. Dette gjelder en strekning forbi krysset inn til planlagt boligområde.

Juni 2024

Kommunen har sendt over forslag til justert reguleringsplan sammen med oppdatert trafiksikkerhetsnotat.

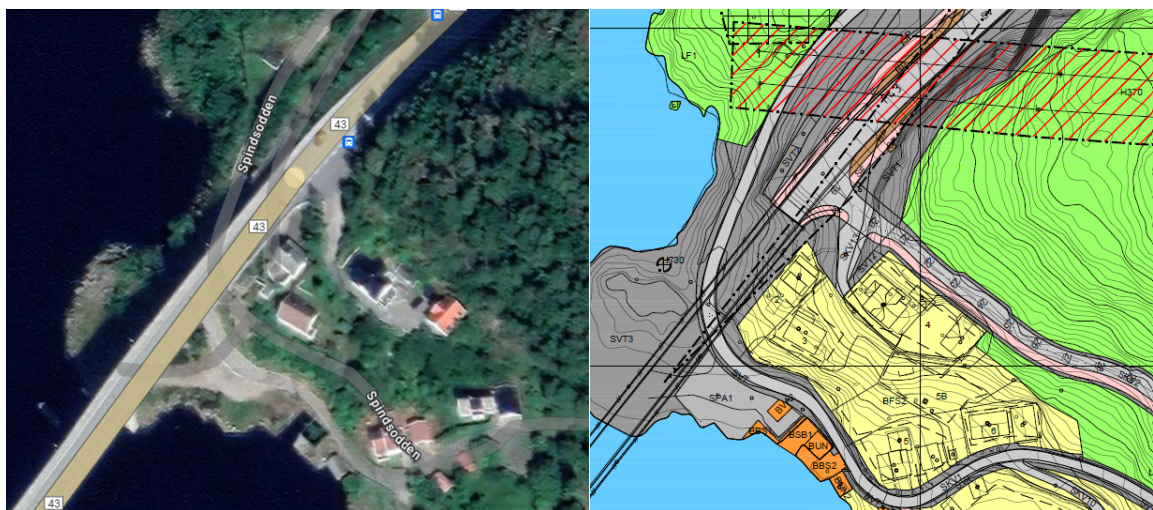
Agder fylkeskommune har fått utarbeidet rapport om muligheter for tilpasning av Nordsund Bru for myke trafikanter.

Vurderinger

Fylkeskommunedirektøren har følgende vurdering av innsigelsens tre punkter:

1. Planforslaget har ikke tilstrekkelig utredet løsninger som ivaretar trafiksikkerheten i krysset for biler og myke trafikanter

Adkomst til boligfeltet vil være fra fylkesvei 43 hvor det skal etableres nytt kryss.

Figur 2 Satellittfoto av dagens vei (t.v.) og utklipp av plankart med nytt kryss (t.h.)

Kommunen vurderer at følgende tiltak vil bedre trafikksikkerheten i krysset:

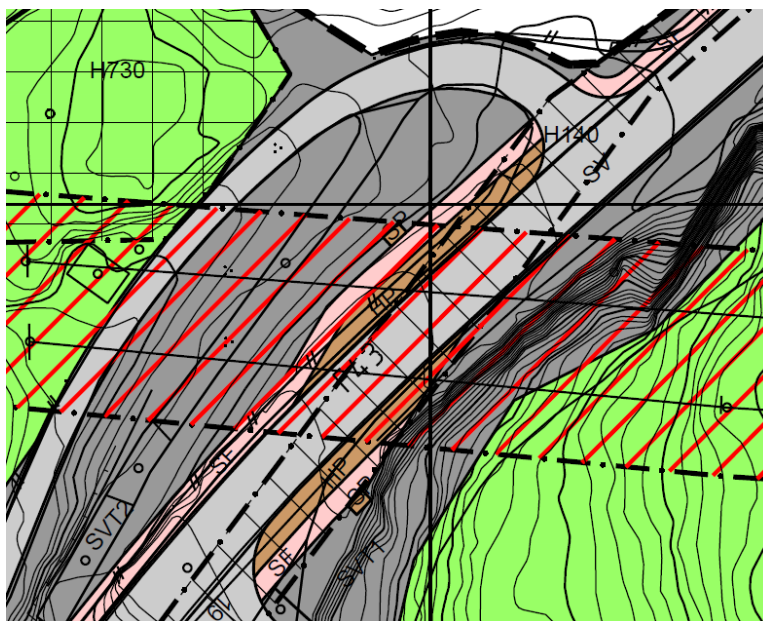
- Busslommer på begge sider av fylkesvei 43 med tilhørende leskur.
- Forsterket belysning i krysset på en strekning på 90 meter.
- Tilrettelagt krysningspunkt mellom fortauene ved busslommene i planen.

Busslommer

Fylkeskommunedirektøren vurderer at dagens kryss er dårlig tilrettelagt for buss. Det er derfor positivt at planforslaget inneholder definerte busslommer på begge sider av veien. Det vil bedre trafikksikkerheten.

Figur 3 Dagens løsning for buss skal forbedres med busslommer med tilhørende leskur

Figur 4 Nytt forslag til kryss. Areal med mørkebrun farge viser nye busslommer

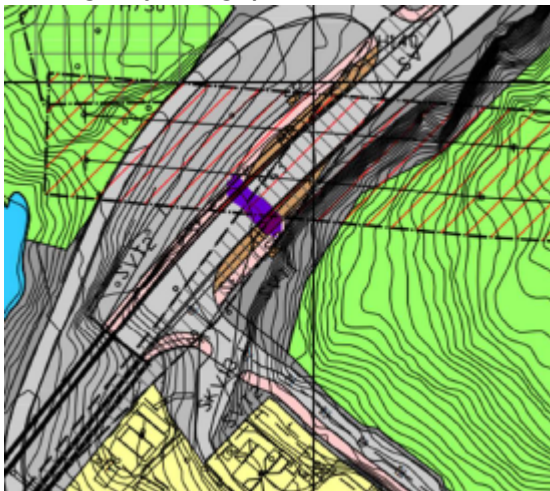
Belysning

Trafikksikkerhetsnotatet foreslår bruk av forsterket belysning i krysset.

Fylkeskommunedirektøren mener at dette kan være et godt tiltak, men understreker at det ikke alene vil være tilstrekkelig for trafikksikker krysning for barn og unge og andre myke trafikanter. Det er i tillegg uklart hvilken type belysning kommunen ser for seg.

Fylkeskommunedirektøren gjør oppmerksom på at intensivbelysning kun skal brukes der det etableres fotgjengerfelt, og ikke på en strekning hvor det vil være sannsynlig med spredt kryssing. Intensivbelysning kan medføre at området "bak" belysningen oppfattes som mørk, og er derfor ikke egnet på steder hvor det er spredt kryssing.

Tilrettelagt krysningspunkt

Figur 5 Utklipp fra trafikksikkerhetsnotat som viser tenkt plassering av krysningspunkt med blå strek

På grunn av fartsgrensen på 60 km/t er det ikke tillatt å etablere vanlig fotgjengerfelt med hvite striper, men kun tilrettelagt krysningspunkt med for eksempel en nedsenkning i fortauskanten. Bredden på veien gjør at det antakeligvis heller ikke er mulig med en trafikkøy for fotgjengere midt i veien.

Figur 6 Eksempel på tilrettelagt krysningspunkt. Uten fotgjengerfelt med hvite striper, men med nedsenkning i fortau og trafikkø. Trafikkø er ikke aktuelt på Spindsodden. Foto: Hennig Olsen

Trafikksikkerhetsnotatet viser at krysningspunktet for myke trafikanter skal etableres midt i busslommen på østre side av veien. Det vil i praksis gi en lengde på krysningsen tilsvarende fire kjørefelt, noe som er svært uheldig for trafikksikkerheten siden myke trafikanter får lengre avstand å krysse. Plassering i midten av bussholdeplassen legger heller ikke til rette for en intuitiv trafikksikker kryssing bak bussen.

Oppsummering

Fylkeskommunedirektøren mener ikke at trafikksikkerhetsnotat viser hvordan det skal etableres et trafikksikkert krysningspunkt i området. Dette er særlig viktig for barn og unge som skal ta bussen inn til byen. Fylkeskommunedirektøren foreslår at innsigelsen på dette punktet opprettholdes.

2. Planforslaget har ikke tilstrekkelig utredet løsninger som ivaretar hensynet til sikker vei til skole og fritidsaktiviteter for barn og unge

Barn og unge som vokser opp i boligfeltet vil bruke fylkesvei 43 og Nordsundbrua som vei til skole og fritidsaktivitet. Dagens fortau er smalt og ikke egnet for barn og unge og andre myke trafikanter.

Kommunen har følgende kommentarer til dette:

- Utvidelse av fortauet over brua er et større tiltak og som er urealistisk å gjennomføre.
- Planen må baseres på at skolebarn fra Spindsodden har skoleskyss slik som i dag. Kommunen vurderer at trafikksikkerheten for barn og unge ivaretas med skoleskyss.

Fylkeskommunedirektøren legger vekt på at Spindsodden er et bynært område. Det er 650 meter fra krysset og inntil Farsund sentrum. Full utbygging på Spindsodden vil trolig skape et ønske om tryggere forhold for fotgjengere og syklistene på broen. Fremtidige beboere på Spindsodden vil neppe finne dagens løsning tilfredsstillende, men en oppgradering av broen vil være kostbar.

Fylkeskommunen har fått utarbeidet rapporten «10-0784 Nordsund bru – mulighetsstudie». Mulighetsstudien viser at det kan være mulig å utvide dagens fortau ved å installere en stålkonstruksjon på bruas sørside, men det anbefales ikke. Mulighetsstudien side 13: “Basert på kostnadsoverslaget og vurderingen av fortauets utvidelse, kan det konkluderes med at selv om løsningen er gjennomførbar, kan den ikke anbefales på grunn av høy kostnad og lang prosjekterings- og byggetid. Det forventes at resultatet ikke vil gi vesentlige forbedringer i opplevelsen for myke trafikanter i forhold til kostnaden. Det er også en betydelig risiko knyttet til bruas tidligere problemer og rehabiliteringstiltak.”

Fylkeskommunedirektøren kan ikke se at kommunen har kommet fram til løsninger som ivaretar hensynet til sikker vei til byen for barn og unge. Skoleskyss vil løse deler av behovet, men ikke når det gjelder fritidsaktiviteter. Det er uheldig at transporten for barn og unge i et så bynært område skal baseres på bil og buss samtidig som man sannsynligvis vil øke forventninger om kostbare investeringer i oppgradering av broen.

Oppsummering

Med mulighetsstudiet for Nordsund bru vurderer fylkeskommunedirektøren at forholdet er tilstrekkelig utredet og at innsigelsen derfor kan frafallet.

Fylkeskommunedirektøren gir likevel en sterk faglig anbefaling om ikke å gå videre med planleggingen av boligområdet, når det ikke finnes trafikk sikre og realistiske løsninger for barn, unge og andre myke trafikanter som skal gå eller sykle fra Spindsodden og inn til byen.

3. Planforslagets frisiktsoner må være i samsvar med gjeldende fartsgrense.

Ved siste høring av planforslaget var frisiktsoner for biler i krysset ikke i samsvar med gjeldende fartsgrense. Fartsgrensen ble i etterkant redusert til 60 km/t etter søknad fra kommunen. Kommunen har følgende vurdering av frisiktsonen:

- Frisiktsone i retning av Lyngdal kan etableres uten inngrep i fjellskjæringen.
- Frisiktsone i retning av sentrum kan oppnås hvis det tette rekkverket på broen erstattes av gjennomiktig materiale av herdet glass/plexiglass.
- Trafikanter vil ha full sikt når en kjører fram til trekantoppmerkingen mellom sekundærveg og fv 43. Det bør settes opp full stopp skilt ved utkjøring på fv 43.

Fylkeskommunedirektøren vurderer at frisikten i retning mot sentrum ikke er i samsvar med krav i Statens vegvesen sin håndbok N100. Frisikt i planen baseres på 65 meters frisiktlinje. Beregning av frisiktlinjer avhenger av flere faktorer som veiens geometri, standard og fart. På dette stedet skal frisiktlinjen, i hht, veinormalen, være 75 m.

Fylkeskommunedirektøren vurderer også at plexiglass på rekkverket ikke vil være tilstrekkelig for å oppnå frisikt. Det skyldes at rekkverksstolpene står tett i tett og derfor vil være sikthindrende.

Figur 7 Stolpene i rekkverket vil være et hinder for frisikt i retning av byen selv om de tette plater byttes ut med plexiglass.

Figur 8 Eksempel på at rekkverket hindre sikt desto spissere vinkel du ser fra. Foto: google street view

Samtidig fraråder fylkeskommunedirektøren sterkt at man baserer nye kryssløsninger på bruk av full stopp skilt. Full stopp skilt bør i utgangspunktet kun brukes i eldre og allerede etablerte kryss, hvor annen utbedring ikke er mulig. At man skal kjøre helt frem til trekantsoppmerkning for å få full sikt, er ikke i samsvar med Statens vegvesens håndbok N100.

Oppsummering

Etablering av frisktsoner i tråd med håndbok 100 er svært viktig for trafikksikkerheten både for de som kommer ut av krysset og de som kjører forbi på fylkesveien. Fylkeskommunedirektøren kan ikke se at frisktsonene er tilfredsstillende i planen, og anbefaler at innsigelsen om å etablere frisktsoner i samsvar med gjeldende fartsgrense blir beholdt.

Rekkefølgekrav

Kommunen foreslår å justere planen slik at bestemmelsene inneholder rekkefølgekrav om at tiltak i kryss, som beskrevet i trafikksikkerhetsnotatet, skal være etablert før utbygging av boliger. Fylkeskommunedirektøren mener rekkefølgekravet blir for lite konkret, når der er usikkert hvilke tiltak som skal etableres, jf. vurderinger ovenfor.

Regionplan Agder 2030

Regionplan Agder 2030 har som mål at byer, tettsteder og bygdesentre blir utviklet kompakt og med kvalitet. Stedene skal ha gode og inkluderende bomiljøer og møteplasser.

Barn og unges interesser

Ved planlegging av nye boligområder er det viktig å legge til rette for barnefamilier og sikre enkel og trafikksikker tilgang til barnehage, skole, kultur- og fritidstilbud i sentrumsområder.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at innsigelsen opprettholdes når det gjelder sikker kryssing for myke trafikanter og god sikt for bilister. En trafikksikkerløsning for krysset er meget viktig for alle nye beboere på Spindsodden og for alle som ferdes forbi kryss på fv. 43. Trafikksikkerhetsnotat viser ikke hvordan dette kan løses.

Med mulighetsstudiet for Nordsund bru vurderer fylkeskommunedirektøren at forholdet er tilstrekkelig utredet og at innsigelsen derfor kan frafallet. Fylkeskommunedirektøren gir likevel en sterk faglig anbefaling om ikke å gå videre med planleggingen av boligområdet, når det ikke finnes trafikksikre og realistiske løsninger for barn, unge og andre myke trafikanter som skal gå eller sykle fra Spindsodden og inn til byen.

Hensynet til trafikksikkerhet kompliserer planleggingen, og innsigelse kan medføre at reguleringsplanen ikke realiseres. Fylkeskommunedirektøren vurderer at trafikksikkerhet må prioriteres høyt ved planlegging av nye boligområder.

Den samfunnsmessige nytten av et bilbasert boligområde på Spindsodden er begrenset. Farsund kommune opplever en beskjeden befolkningsutvikling. Fylkeskommunedirektøren vurderer at kommuner trenger nye og attraktive bomiljø i nærhet til sentrum der trafikksikkerheten er ivaretatt. Kommunen har i dag flere slike urealiserte, men regulerte tomter. Fylkeskommunedirektøren mener kommunen bør

utnytte disse samt vurdere potensialet for fortetting og fornyelse av sentrumsnære arealer.

Kristiansand, 12.08.2024

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kenneth Andresen
fylkesdirektør Analyse og plan